

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
015.34	Професійна освіта (Машинобудування)	Бакалавр

Затверджую
Завідувач кафедри

/ Костянтин ПОЧКА /

Розробник силабусу

/ Ірина МОРОЗ /

СИЛАБУС

Психологія

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни)

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова

2) Контактні дані викладача: старший викладач кафедри професійної освіти Мороз Ірина Михайлівна, e-mail: moroz.im@knuba.edu.ua, тел. (044) 241-55-28,
<https://www.knuba.edu.ua/faculties/fait/kafedri-fait/kafedra-po/vikladackij-sklad-kafedri-profesijnoyi-osviti/moroz-irina-mixajlivna/>

3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс):
—

4) Коротка анотація дисципліни

Мета курсу: формування у майбутніх інженерів-педагогів чітких уявлень про вибрану професію, її багатогранність та важливість в умовах демократизації суспільства, інтенсивного впровадження нових педагогічних технологій у навчальний процес ЗП(ПТ)О з урахуванням психологічних особливостей діяльності в системі «людина-людина».

Завдання освітньої компоненти полягає у доступному викладанні загальних положень освітньо-професійної підготовки та реформування вищої освіти через застосування психологічних рекомендацій, а саме організації навчального процесу у закладі освіти та організації роботи учнів протягом навчального року; супроводження психологічної (соціально-психологічної) адаптації учнів до навчального закладу та навчальної діяльності; індивідуалізації навчання з врахуванням індивідуально-психологічних якостей учнів; прищеплення прагнення і навичок до самонавчання, самовиховання і самовдосконалення протягом всього активного трудового життя.

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	5,0
Сума годин:	150
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Залік

6) Зміст курсу:

Лекції:

Модуль 1. Природничо-наукові основи психології

Змістовий модуль 1. Природа психіки і предмет психологічної науки

Тема 1.1. Психологія як система знань про природу психіки.

Наукова, життєва та народна психологія. Розвиток наукових знань про природу психіки. Роль спадковості і суспільного середовища у розвитку психіки. Розвиток вищої нервової діяльності людини. Умовні та безумовні рефлекси. Мозок і психіка.

Тема 1.2. Принципи, методи, стан і структура сучасної психології.

Визначення об'єкта, предмета, методів та завдань психології. Галузі психологічної науки.

Зв'язок психології із професійно-орієнтованими та загально-освітніми дисциплінами.

Принципи психологічної науки. Психологія в системі наук.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
015.34	Професійна освіта (Машинобудування)	Бакалавр

Змістовий модуль 2. Когнітивна та афективна сфери особистості

Тема 2.1. Характеристика психічних пізнавальних процесів

Поняття про відчуття та сприймання. Види властивості відчуттів та сприймань. Класифікація. Відчуття та сприймання як активні процеси пошуку і обробки інформації.

Тема 2.2. Вищі психічні пізнавальні процеси

Пам'ять: види, процеси, характеристики. Асоціації та їх види. Методики дослідження пам'яті.

Увага: види, характеристики, властивості, природа. Розвиток і виховання уваги.

Мислення та інтелект: класифікація, принципи, проблеми. Мислення і мовлення.

Тема 2.3. Афективна сфера в свідомості особливості

Емоції та воля. Емоції та почуття. Класифікації, розвиток вольових якостей особистості.

Психічні стани особистості, їх вияви та характеристика. Зв'язок афективної та пізнавальної сфер особистості.

Тема 2.4. Творчі та інтелектуальні властивості особистості

Уява і творчість. Види і прийоми уяви. Уява і фантазія. Творчість як необхідність у розв'язуванні творчих задач.

Творче натхнення творча харизма, творчий тренінг. Інтелектуальні особливості особистості в навчанні та творчості.

Модуль 2. Соціально-психологічна характеристика особистості і групи

Змістовий модуль 3. Склад і структура особистості

Тема 3.1. Основні концепції і теорії особистості

Фрейдизм і неофейдизм: гуманістичні теорії особистості. Особистість в “описовій психології”. Основні вітчизняні школи розвитку особистості. Погляди Ананьєва, Костюка, Леонтьєва, Рубінштейна на особистість. Індивід, особистість, індивідуальність.

Тема 3.2. Генетичний аспект особистості

Поняття задатків та здібностей. Структура особистості. Індивідуальні відмінності в здібностях людей. Знання, вміння, навички, їх роль в розвитку особистості.

Тема 3.3. Індивідуально-психологічні та соціально-психологічні властивості особистості

Темперамент, фізіологічні основи темпераменту, основні типи темпераменту. Місце і роль темпераменту в житті людини. Характер, умови формування, вікові особливості характеру. Акцентуації характеру за К.Леончардом. Зв'язок темпераменту і характеру.

Змістовий модуль 4. Соціально-психологічна сфера особистості. Діяльність особистості

Тема 4.1. Соціалізація особистості

Процес, ефекти, атитюди та диспозиції. Соціальний розвиток та виховання особистості.

Тема 4.2. Соціально-психологічні феномени в групі

Групи: види, параметри, класифікація, закономірності функціонування груп. Міжособистісні стосунки в групі. Механізми взаємовпливу. Типи міжособистісних стосунків в групі.

Тема 4.3. Спілкування як феномен привабливості і взаємовпливу

Спілкування як комунікація: невербальна, вербальна комунікація. Функція спілкування.

Спілкування і діяльність. Види взаємовпливу у спільній діяльності. Сумість і спрацьовані Стилі спілкування, стадії спілкування. Подолання бар'єрів спілкування.

Тема 4.4. Конфліктні ситуації і шляхи їх розв'язання

Структура конфлікту, динаміка конфлікту. Функції та типологія, конфліктів. Основні стилі поведінки при розв'язанні конфліктів. Тренінг безконфліктного спілкування. Конфлікт ролей. Посередництво в конфлікти.

Тема 4.5. Міжособистісне розуміння

Лідерство і керівництво в малій соціальній групі. Адекватність розуміння поведінки інших людей. Стадії міжособистісного розуміння; феномени ідентифікації, емпатії, рефлексії.

Види навіювання та взаємовпливу. Сумісність та спрацьованість. Соціально-психологічний клімат в групі.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
015.34	Професійна освіта (Машинобудування)	Бакалавр

Тема 4.6. Психологія виховання

Загальне поняття про психологію виховання. Особистість та особливості її формування в навчально-виховному процесі закладів освіти. Діяльність як основа формування особистості. Студентський та учнівський колективи, їх виховні можливості.

Практичні заняття:

Заняття 1. Психо-діагностична майстерність інженера-педагога.

Заняття 2. Головні методи психологічного дослідження. Спостереження.

Заняття 3. Опитування як метод вивчення особистості та групи.

Заняття 4. Соціометрія як метод вивчення взаємовідносин в колективі та групі.

Заняття 5. Методи вивчення психічних пізнавальних процесів.

Заняття 6. Методи вивчення психічних властивостей особистості.

Заняття 7. Динаміка конфліктних стосунків. Технології управління конфліктами.

Заняття 8. Методики вивчення mnemonicих властивостей особистості.

Заняття 9. Етапи формування психологічного клімату в малій соціальній групі.

Заняття 10. Інтелектуальний потенціал особистості. Самооцінка інтелекту.

Заняття 11. Самооцінка особистісної та ситуативної тривожності. Діагностика психічних станів.

Заняття 12. Соціально-психологічний тренінг ділового спілкування. Розвиток навичок спілкування.

Заняття 13. Форми педагогічного навіювання та умови його ефективності.

Заняття 14. Техніка педагогічного мовлення, управління емоційним станом.

Заняття 15. Діагностика та корекція міжособистісних конфліктів в педагогічному процесі.

Заняття 16. Конфлікт ролей. Методика вивчення стилю реагування в конфліктній ситуації.

Заняття 17. Умови та особливості збереження психічного та фізичного здоров'я. Поняття психологічного вигорання педагога.

Заняття 18. Психологічні питання коригування поведінки «важких» підлітків.

Індивідуальне завдання: контрольна робота.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1309>